

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat
20.80009.1606.11 Patrimoniul academic universitar din RSS Moldovenească: investigarea și
valorificarea bunelor practici, dr. Liliana ROTARU,
Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Universitatea de Stat din Moldova, pentru anul
2022, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați
(Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de
Științe a Moldovei din 14 decembrie 2022)

**D) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect
în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:**

Rezultatele cercetărilor au atins integral obiectivele trasate inițial. Cercetarea a fost axată pe identificarea, selectarea, clasificarea, întocmirea aparatului critic și publicarea documentelor din arhivele naționale, instituționale și personale, precum și pe colectarea și editarea surselor de istorie orală. A fost creată o bază de peste 2.000 de dosare de arhivă și fotografii scanate/fotocopyate și circa 100 de înregistrări audio a interviurilor cu profesorii și studenții facultăților de istorie și instituțiile de învățământului superior din RSS Moldovenească.

În baza surselor selectate, cercetătorii din proiect au prezentat un tablou integru al situației în domeniul învățământului superior din RSSM. A fost examinată politica regimului sovietic în și prin învățământul superior, statutul și rolul profesorului universitar, rolul absolvenților în promovarea politicii statului sovietic. S-a constatat că procesul de dogmatizare și ideologizare a avut numeroase consecințe pentru societatea moldovenească din perioada sovietică, dar și pentru societatea contemporană din Republica Moldova.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Cei 9 cercetători au publicat în anul 2022: 2 monografii, 2 volume de documente și materiale, 1 volum de bibliografie, 13 articole publicate în reviste științifice din țară și de peste hotare, 44 de articole și studii publicate în culegeri naționale și internaționale, 20 de teze ale conferințelor științifice și 3 articole de popularizare a științei. Numărul general al publicațiilor științifice realizate de cei 9 executori ai proiectului constituie 82 de publicații științifice. Media publicării materialelor științifice realizată de un cercetător științific este de peste 9,1 unități per persoană. În contextul în care fiecare executor (cu norma de muncă 0,5-0,25 unit.) urma să elaboreze câte o unitate științifică, constatăm o depășire a volumul planificat de 8 ori.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Membrii echipei au participat cu 27 rapoarte la conferințe științifice internaționale, 13 comunicări la conferințe științifice naționale cu participare internațională, 4 rapoarte la conferințe naționale. Numărul de prezentări la manifestările științifice naționale și internaționale ale executorilor din proiect a constituit 24 de unități – depășind volumul planificat de peste două ori. La 7 octombrie 2022 a fost organizată Conferința națională cu participare internațională Student, profesor și cercetător în anii '80-'90: drumul spre regăsire și libertate, la care au participat 52 de persoane: profesori din instituțiile de învățământ superior, cercetători științifici de la instituțiile de cercetare, doctoranzi, masteranzi, studenți.

Rezultatele cercetării au fost prezentate la 3 emisiuni radio/TV/interviuri, precum și prin organizarea mai multe lansări de carte, participarea la saloanele de carte, inclusiv la cel internațional organizat la Chișinău Bookfest. Se menține o pagină de informare pe rețelele de socializare (FB).

În rezultatul activităților de documentare în arhivele naționale din Republica Moldova, prin publicațiile științifice, comunicările la manifestări științifice naționale și internaționale, prin participarea la numeroase activități (emisiuni/programe/publicații) de popularizare a științei și altele, cercetătorii au încercat să pună pe baze științifice patrimoniul academic universitar din RSSM.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Ponderea tinerilor din numărul total al executorilor reprezintă 33,33 (%). În anul 2022, Alexandru Malacenco, membru al echipei, a susținut teza de doctor în istorie, conducător științific Liliana Rotaru. Prof. Ion Eremia, în calitate de consultat științific a contribuit la susținerea tezei de doctor habilitat a dlui Anatol Leșcu. De asemenea, reprezentanți ai echipei sunt antrenați în activitatea de membri ai comisiilor de îndrumare a doctoranzilor în cadrul Școlii doctorale Științe Umanistice.

Punctaj mediu acordat: 30,0

Concluzii, recomandări: Apreciem mult efortul membrilor echipei în realizarea obiectivelor proiectului. Considerăm că acestea vor prezenta interes pentru istorici, cadre didactice universitare, doctoranzi, masteranzi, studenți, dar și pentru publicul larg interesat de buna cunoaștere a sistemului de învățământ superior din țara noastră într-o perioadă foarte complexă. Dictatul politic din RSS Moldovenească a influențat puternic procesul educațional, fiind dominat de ideologizare, dogmatizare, rusificare, care are consecințe și astăzi. Totodată, exemplele vieții și activității unor profesori de excepție prezintă dovezi concludente ale curajului și devotamentului adevărului istoric. Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Victor MORARU

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP